

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
K E 0 3 2 G	T 1 0 0	2 0 1 8 - 0 4 - 0 6
Kursnamn	Kemi GR (A), Hållbar utveckling för ingenjörer	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Sundsvall	
Termin	V18	
Ämne	Kemi	

Avdelningen för kemiteknik

Madelen Olofsson

010-1428867

Tentamen

2018-04-06

Studiekurs:	Hållbar utveckling för ingenjörer, 3 hp
Program/Kurs	Kurs inom kemi / KE032G
Moment:	Teori
Skrivtid:	5 timmar
Hjälpmedel:	Inga
Observera:	Tentamen omfattar

44 poäng

För godkänd tentamen krävs att samtliga lärandemål är uppfyllda samt minst 50 % av poängen (22p)

Skriv din kod på varje blad som lämnas in. Skriv endast en uppgift per blad och skriv endast på en sida av varje blad.

LYCKA TILL!

1. Hållbar utveckling

- a) 1987 sprems, med hjälp av den så kallade Brundtland-rapporten, en definition av hållbar utveckling som anses ha myntats av miljövetaren Lester Brown. Hur lyder definitionen? Du kan även beskriva den med egna ord.
- b) Ange de tre hållbarhetsdimensionerna och förklara kortfattat vad var och en av dimensionerna innebär.
- c) Samverkan mellan de tre hållbarhetsdimensionerna kan gestaltas på flera sätt. Välj en och rita denna gestaltning.

(2+3+1)

2. Teknik och hållbarhetsarbete

- a) Det finns tre tillvägagångssätt för att minska en industris miljöpåverkan, en av dessa är *teknikskifte*. Ange de övriga två.
- b) Om ett teknikskifte är så pass omvälvande sägs det handla om så kallade *teknikparadigm* eller *teknikrevolutioner*. Ange de tre revolutionerna som igår i den teknikrevolution som väsentligt förbättrat människans levnadsstandard under de senaste tvåhundra åren.
- c) Välj en av de tre revolutionerna du angav ovan och förklara kortfattat dess innebörd.
- d) Materialcykeln beskriver materialets väg från att det tas ut ur de naturliga systemen till dess att det anses vara avfall/förbrukat. Räkna upp de fyra sätt som avfall kan tas hand om.
- e) När man talar om *rebound-effekt* så kan ett så kallat *back-fire* förhållande uppstå. Vad innebär det? Kortfattad beskrivning.

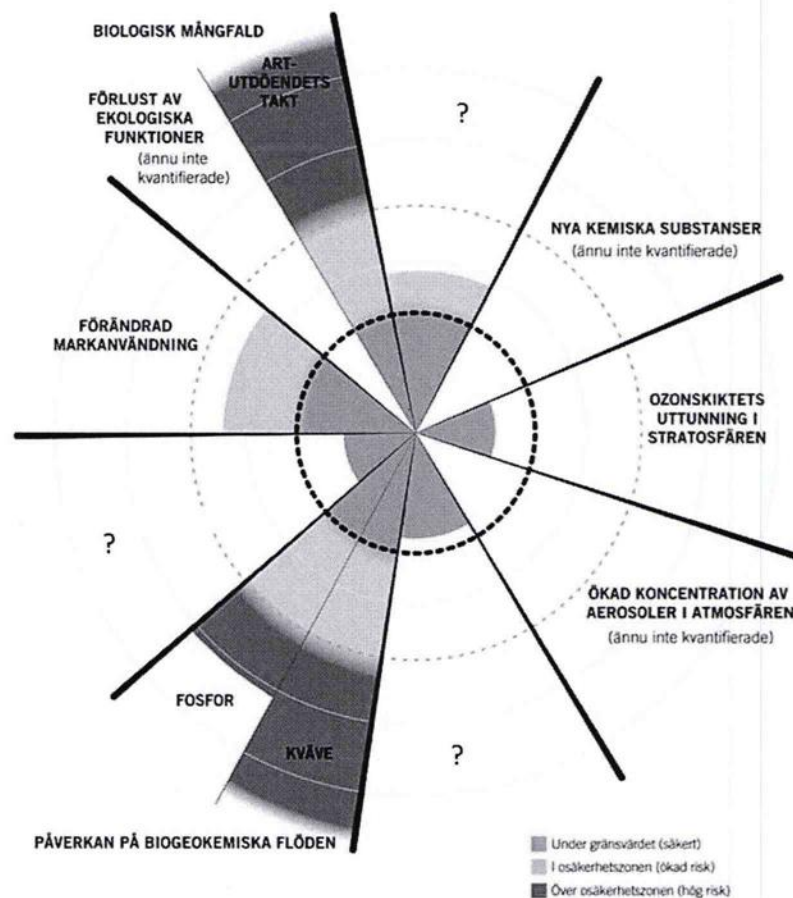
(1+2+2+2+3)

3. Energi och energiresurser

- a) Varför är *primärenergiresurser* ett mer korrekt uttryck än *energikällor*?
- b) Exempel på primärenergiresurser är råolja och rinnande vatten. Om dessa två omvandlas till så kallade *sekundärenergiresurser*, vilka skulle de kunna vara?
- c) Beskriv kortfattat vad *exergi* innebär.

(2+3+1)

4. I figuren nedan beskriver forskare på *Stockholm Resilience Center* nio olika miljöproblem samt hur mycket dessa överskrider de planetära gränserna.

Bildkälla: Stockholm Resilience Center

- Ange benämningen på de tre miljöhot som motsvarar de tre tårtbitarna som är markerat med frågetecken. Du behöver ej ange vilket miljöhot som motsvarar vilken tårtbit.
- Om inte de nio miljöproblemen, som beskrivs i figuren ovan, hanteras riskerar vi att begränsa ekosystemets produktionsförmåga, som t ex produktion av mat, bränsle och material, som är så kallade *tillgodoseende* ekosystemtjänster. Vilka ytterligare tre typer av tjänster ingår i ekosystemtjänster? Ange alla tre samt välj en av dessa (ej tillgodoseende) och förklara kortfattat dess innebörd.
- Förlust av *biologisk mångfald* är ett miljöproblem som hotar flera av våra ekosystemtjänster. Orsaken till vår minskade biologiska mångfald är bl a *destruktion av habitat* samt *klimatförändringar*. Nämn ytterligare ett hot mot vår biologiska mångfald.
- Partiklar i luften bidrar till molnbildning, hur påverkar det i sin tur växthuseffekten? Kortfattad motivering.

(2+4+1+3)